

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1305/17-B

Název	Dětský domov se školou, základní škola a školní jídelna, Chrastava, Školní 438
Sídlo	Školní 438, 463 31 Chrastava
E-mail	vudds-chrastava@volny.cz
IČ	70866937
Identifikátor	600029158
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Miloslav Hlubuček
Zřizovatel	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Místo inspekční činnosti	Školní 438, Chrastava
Termín inspekční činnosti	27. 11. – 30. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) až c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a souvisejících a prováděcích právních předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „zařízení“) vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova se školou (dále „DDŠ“), základní školy (dále „ZŠ“) a školní jídelny.

Kapacita DDŠ byla stanovena na 14 lůžek ve dvou rodinných skupinách. Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 16 dětí plnících povinnou školní docházku, čímž byla překročena povolená kapacita zařízení. Fyzický stav k termínu inspekční činnosti byl 12 dětí (jedno dítě mělo povoleno přechodné ubytování mimo zařízení v souvislosti s onemocněním, tři děti byly evidovány na útěku). V době konání inspekční činnosti bylo vzdělávání v ZŠ realizováno ve dvou třídách. Škola na základě doporučení školských poradenských zařízení zpracovala celkem 11 žákům individuální vzdělávací plán.

Vzdělávání v ZŠ probíhá podle dvou vydaných školních vzdělávacích programů pro základní vzdělávání s názvy: Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání zpracovaný podle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „RVP ZV“) s motivačním názvem „Na cestě k moudrosti“ (dále „ŠVP ZV“) a Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, zpracovaný podle RVP ZV a přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením s motivačním názvem „Na cestě k moudrosti“ (dále „ŠVP ZV - LMP“). Výuka je založena především na individuálním přístupu ke každému jednotlivému žákovi a probíhá formou malotřídního vzdělávání. V jedné třídě bylo zabezpečováno vzdělávání žáků podle ŠVP ZV - LMP, ve druhé kombinovaně dle ŠVP ZV a také ŠVP ZV - LMP. Realizace výchovně vzdělávacích činností jsou stanoveny ve školním vzdělávacím programu dětského domova - výchovném programu pro DDŠ Chrastava.

Stravování dětí bylo zajištěno ve školní jídelně s kapacitou 50 stravovaných, která je součástí budovy zařízení.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školského zařízení splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své pracovní pozice, kterou zastává od července roku 2016 a byl do ní jmenován na základě výsledku konkurzního řízení. Přímoú pedagogickou činnost vykonává jako učitel v ZŠ. Část svých kompetencí v oblasti řízení delegoval na svoji zástupkyni, která v zařízení zároveň vykonává činnosti sociální pracovníce. Ředitel dále delegoval kompetence mezi odborné pracovníky úseků - vedoucí učitelku ZŠ, vedoucího vychovatele DDŠ a ekonomku zařízení. Jednou měsíčně se schází ředitel zařízení s vedoucími pracovníky na společné poradě. Řeší aktuální problémy dětí a předávají si informace o chodu zařízení. Plnění úkolů a uplatňování kompetencí těchto zaměstnanců ředitel kontroloval jen částečně. Kontrolu a vyhodnocování zajištění kvality výchovy a vzdělávání při inspekční činnosti nedoložil. Vedoucí učitelka při předávání informací o dětech mezi školou a rodinnými skupinami spolupracuje nejvíce s vedoucím vychovatelem a je zároveň výchovnou poradkyní, metodičkou prevence a uvádějící učitelkou. V současné době zařízení nevyužívá žádné supervize. Pedagogická dokumentace školy je vedena v předepsaném rozsahu, je přehledná a systematická. Ve škole pracují dvě metodická sdružení zahrnující všechny vyučované předměty, pedagogičtí pracovníci v rámci pedagogické rady projednávají zásadní pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy.

Ředitel má formálně zpracovanou koncepci a vizi provozu i rozvoje zařízení s profilací na sport a rodinu, někteří zaměstnanci s ní nebyli seznámeni, což potvrdily s nimi vedené

rozhovory. Česká školní inspekce kladně hodnotí činnost ředitele v oblasti dobré spolupráce týkající se práce s dětmi, nabídku volnočasových aktivit pro ně a delegování pravomocí na jednotlivé zaměstnance. Z rozhovorů se zaměstnanci vyplynulo, že se řediteli zatím nepodařilo získat si důvěru a podporu některých zaměstnanců. Naplňovat kroky sepsané v koncepci, záměry a strategii zařízení se mu zatím daří jen částečně.

Vedení zařízení zpracovalo roční plán výchovně vzdělávací činnosti DDŠ, který rozšířilo o roční plány výchovně vzdělávací činnosti pro jednotlivé rodinné skupiny. Ty jsou dále rozpracovány v měsíčních plánech. Týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti, na jejichž obsahu se děti nepodílí, ve svém obsahovém zaměření jen zčásti stanovují konkrétní kroky k naplňování obecných cílů či potřeb dětí. Přehledy plánovaných týdenních činností DDŠ nebyly dětem přístupné, byly uloženy na vychovatelně, což dětem neumožňovalo seznámit se s nimi. Aktivní podíl na organizaci a vzdělávání mají děti prostřednictvím spolusprávy a v rámci komunity.

Od poslední inspekční činnosti došlo k transformaci školského zařízení, které mělo dopad do personální oblasti, uskutečnila se částečná obměna personálního složení organizace. V současné době zajišťuje výchovně vzdělávací proces šestnáct pedagogických pracovníků. V ZŠ působí čtyři učitelé (včetně ředitele zařízení), v DDŠ šest vychovatelů a šest asistentů pedagoga. V úseku výchovy působí pouze muži, dětem tak chybí ženský vzor. Předpoklady odborné kvalifikace splňuje 75 % pedagogických pracovníků. V současnosti si jedna učitelka a jeden vychovatel požadovanou kvalifikaci doplňují. Ostatní dva nekvalifikovaní pedagogové aktuálně nestudují. Ředitel uvedenou situaci řešil uzavřením pracovního poměru s uvedenými zaměstnanci na dobu určitou. Všichni pedagogové splňují předpoklad psychické způsobilosti. V osobních spisech zaměstnanců je doložen doklad o jejich bezúhonnosti. Počty pedagogických pracovníků ve službě v rodinných skupinách jsou průběžně upravovány, aby zohledňovaly aktuální složení dětí a jejich potřeby. Péči o děti v nočních hodinách zabezpečuje v rodinných skupinách jeden asistent pedagoga. Školské zařízení má odbornou péči o děti zabezpečenu pouze částečně, zcela chybí psycholog, a to i přes snahu ředitele tuto pracovní pozici obsadit a zajistit. Odborný tým tvoří pouze etoped pracující na zkrácený úvazek. Vzhledem k jeho působení v zařízení jedenkrát za týden, není jeho součinnost na požadované úrovni. Nedostatečné je zejména předávání informací o dětech a operativní předávání návrhů na řešení problémových situací ostatním pedagogickým pracovníkům, případně jeho aktivní účast při zvládání náročných situací. Z rozhovoru s ředitelem a vychovateli DDŠ vyplynulo, že přímou intervencí, terapií a diagnostikou u konkrétních problémů, konfliktů a nedostatků přímo s dítětem zařízení neprovádí. O problémových situacích se etoped dozvídá pozdě (s odstupem několika dní) a řadu těchto situací řeší vlastně jen vychovatel a sociální pracovnice s ředitelem. Chybí přesah psychologické, částečně i etopedické péče v podobě identifikace problému, individuálního nácviku vhodného chování, korekce postojů, porozumění normám a kontroly. Dětem není vzhledem k jejich individuálním potřebám poskytována odpovídající odborná psychologická a etopedická péče. Je postrádána návaznost specifických činností s dětmi ve výchovně vzdělávacím úseku za účelem změny jejich negativních vzorců chování. Psychiatrická péče je zajišťována externím psychiatrem a vychází z nastavené indikace.

Na velmi dobré úrovni je spolupráce pedagogických pracovníků ZŠ a DDŠ podílejících se na školních i mimoškolních akcích a aktivitách s dětmi (kulturní vystoupení, hudební soutěže, sportovní činnosti), což se v rozhovorech s vychovateli, učiteli i dětmi potvrdilo. K předávání informací mezi zaměstnanci dochází převážně ústně nebo prostřednictvím deníku rodinných skupin, což podporuje jejich celkovou provázanost, kontinuitu, komplexnost a pozdější analýzu. Pozitivní je, že od poslední inspekční činnosti se zlepšila

komunikace pedagogických pracovníků i předávání informací o dětech (výsledcích vyšetření, medikacích, jejich chování) mezi úseky školy, výchovy a sociální pracovníci. Nedostatečné je předávání informací o dětech mezi etopedem a vedoucím vychovatelem, resp. ostatními pedagogickými pracovníky. Etoped se odpoledních aktivit výchovného úseku účastní nepravidelně, což nedostačuje k efektivnímu plnění resocializačních cílů zařízení.

Každé dítě při příchodu do zařízení má určeného klíčového pracovníka, s nímž je prokazatelně seznámeno, a je jím kmenový vychovatel. Zařízení vytváří prostředí pro společné umístění sourozenců na pokoji či v rodinné skupině, vytváří tak vhodné podmínky pro rozvoj sourozeneckých vztahů.

I když další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá plánovitě, nejsou stanoveny konkrétní oblasti, priority a možnosti vzdělání ve vztahu k organizaci i pracovníkům. Přestože je z předložených potvrzení o účasti na seminářích a vzdělávacích akcích zřejmé, že se pedagogové zúčastňovali vzdělávacích akcí zaměřených především na prevenci rizikového chování dětí a metody práce s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami. Hlavní cíle plánu dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků jsou orientovány na aspekty související s prevencí zneužívání návykových látek a kriminalitou. Informace o škole i činnosti zařízení byly uvedeny ve výročních zprávách a zveřejněny na aktualizovaných webových stránkách.

Většina dětí, které do zařízení přicházejí, nemá potřebné podklady, informace a doporučení o svém stavu, chování a sociální anamnéze, na jejichž základě by zařízení zpracovalo a vytvořilo programy rozvoje osobnosti dítěte (dále „PROD“). Tyto programy zpracovává etoped a jen z části obsahují postupy sloužící k dosažení vytýčených cílů v oblasti výchovy i vzdělávání. PROD nevychází z odborných diagnostik, vyšetření ani výsledků výchovně vzdělávacích činností a nejsou zpracovány na základě patřičného obecně psychologického posouzení a odborného podkladu. Na zpracování PROD a na jeho vytváření neparticipují všichni odborní a pedagogičtí pracovníci. Zcela chybí jejich pravidelné vyhodnocování. V přehledech činností, plánování a PROD nejsou také zahrnuty žádné terapeutické činnosti.

Finanční podmínky zařízení umožňují pomocí účelových dotací od zřizovatele a vlastních majetkových fondů obnovu, modernizaci a zkvalitňování materiálních podmínek vzdělávaných. Zařízení jich využilo na obnovu venkovních a vnitřních částí budovy (odstranění mříží, výmalba chodeb a prostor rodinných skupin).

Vnitřní prostředí a vybavení DDŠ je uzpůsobeno pro činnost dvou rodinných skupin chlapců a jen částečně odpovídá stanoveným požadavkům a standardům. V rodinných skupinách jsou chlapcům k dispozici vybavené starší kuchyňky. Renovací a modernizací zatím neprošly pokoje chlapců a společenské místnosti v rodinných skupinách, které jsou zařízeny zastaralým nábytkem. Vedení zařízení je méně aktivní ve vyhledávání dalších možností ke zkvalitňování materiálních podmínek pro uskutečňování výchovně-vzdělávacích aktivit dětí v DDŠ. Vybavení ZŠ je na dobré úrovni. Prostorné a světlé třídy jsou vybaveny výškově nastavitelným nábytkem, interaktivní tabulí, nechybí zaclonění oken. Odborná počítačová učebna, informační technologie a technika jsou zastaralé.

K pohybovým aktivitám slouží vlastní vybavená posilovna a venkovní hřiště. V současnosti zařízení není zapojeno ani se nepodílí na žádných projektech nebo grantech, které by mohly být dalším finančním zdrojem.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví (dále „BOZ“) žáků jsou obsaženy ve školním řádu i ve vnitřním řádu DDŠ. Organizace provedla hodnocení rizik

při činnostech žáků ve škole i v DDŠ a stanovila pravidla k zajištění BOZ ve výše uvedených dokumentech, v provozních řádech a dokumentaci k BOZ. Některé z těchto dokumentů jsou však zastaralé a nejsou aktuální. Žáci jsou prokazatelně poučováni o možném ohrožení zdraví. K zajištění BOZ při mimořádných situacích má DDŠ vypracovaný traumatologický plán. Pedagogičtí pracovníci absolvovali kurz k poskytování první pomoci, vzdělávání odpovědných osob v oblasti BOZ bylo zajištěno. DDŠ zajišťuje provádění pravidelných kontrol technických zařízení, revize tělocvičného nářadí v posilovně a odstraňování zjištěných závad a nedostatků. Úrazy žáků jsou evidovány v knize úrazů.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Naplňování vzdělávacích cílů a výstupů bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno v obou rodinných skupinách v zařízení a napříč realizovanými činnostmi. Hospitace byly zaměřeny na sledování odpoledních a podvečerních činností, ve kterých převládaly zejména příprava na vyučování dětí a jejich odpočinkové, sportovní a zájmové aktivity. V každé rodinné skupině je zajišťoval vždy jeden vychovatel, který měl velmi dobrý přehled o potřebách, schopnostech a dovednostech dětí. Při práci s nimi vycházeli vychovatelé z jejich aktuálního stavu, u každého respektovali jeho osobnost a dispozice.

Děti jsou v souvislosti s přípravou na běžný život vedeny k zajištění chodu domácnosti, úklidu svých pokojů a společných prostor rodinných skupin, účastní se na péči o své osobní prádlo a většinou v neděli se za pomoci vychovatelů podílí na přípravě stravy. Děti plnily pokyny pedagogických pracovníků, neměly obavu vyjádřit vlastní názor. Individuální přístup byl ale zaznamenán jen v rámci uplatnění metod požadavku, pokynu či plnění režimových činností. Konfliktní situace, které se mezi nimi při sledovaných aktivitách vyskytly, řešili vychovatelé vhodnými pedagogickými prostředky. Děti byly směřovány k tomu, aby se domluvily a shodly na konkrétní činnosti, které cíleně vedly zejména k rozvoji jejich sociálních kompetencí. Mezi dětmi a vychovateli byla pozorována vstřícná komunikace. Z jedenácti oslovených chlapců se žádný v zařízení vůči své osobě nesetkal s chováním spojeným s ponižováním nebo agresí způsobenou jiným dítětem ani dospělým. Při rozhovorech se školními inspektory děti uváděly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny, jsou v zařízení spokojené a mají možnost se vyjadřovat ke svému hodnocení. Školní inspektoři zjistili, že jejich práva zde nejsou porušována.

Česká školní inspekce dále zjistila, že nízká metodická podpora a nedostatečná kontrola asistentů pedagoga, kteří vykonávají noční službu, měla negativní dopad na výchovu a vzdělávání, která se projevovala v nevhodně volených metodách při interakci se svěřenými chlapci. Některé umístěné děti si během rozhovorů se školními inspektory stěžovaly na nevhodné výchovné postupy asistentů pedagoga během nočních služeb, když dětem po večerce svítí baterkou do obličeje.

Utváření estetických norem dětí věnovalo vedení zařízení jen částečnou pozornost. Jejich pokoje byly uklizené a nově vymalované, ale působily stroze a neosobním dojmem, nepřipomínaly rodinné prostředí. Možnost uložit si své osobní věci tak, aby byly uzamčeny, měly děti pouze na vychovatelně, která se nachází mimo prostory rodinné skupiny, což bylo nevhodné. Pokud této možnosti využily, neměly ke svým osobním věcem volný přístup.

V hospitovaných hodinách v ZŠ převládala klidná a vstřícná atmosféra. Komunikace se řídila dohodnutými pravidly, žáci ji akceptovali, vyjadřovali svůj názor, zároveň byli

vedení k dodržování zásad slušného chování. Žáci aktivně spolupracovali na zadaných úkolech. Všechny navštívené hodnocené vyučovací hodiny byly promyšlené, vyučující volili vhodné metody a formy vzdělávání žáků. Organizačně i pedagogicky byla výuka v ZŠ pestrá a dynamická, v jejím průběhu byly na žáky kladeny přiměřené požadavky. Při vzdělávání žáků bylo využíváno málo názorných pomůcek a pouze ojediněle byly zařazovány relaxační či odpočinkové aktivity. Následkem toho byly zaznamenány projevy nesoustředění, nepozornosti a negativních projevů v chování žáků, kteří mají diagnostikované poruchy chování. Vyučující ve třídě vhodně propojovali mezipředmětové vztahy a přizpůsobovali výuku dětem z různých ročníků. Využívali při tom již osvojené znalosti žáků a pro zvýšení názornosti probíraného učiva uváděli příklady z praktického života. V některých hodinách českého jazyka a fyziky nebyla realizovaná skupinová práce vhodně vysvětlena, což zapříčinilo snížení efektivity zvolené aktivity. Při realizaci samostatné práce žáci obdrželi nepřesné informace, vyučující navíc zadal nedostatečný čas na splnění úkolu. Vhodná motivace s využitím vánočního tématu probíhala v hodinách pracovních činností a hudební výchovy. Žáci pracovali se zaujetím a svým zapojením do činností se snažili přispět k co nejlepšímu výsledku v podobě výrobku nebo vystoupení. Ve struktuře sledovaných hodin chybělo hodnocení a ověření naplnění stanoveného vzdělávacího cíle v závěru hodin, nebo bylo jen formální. Učitelé ani žáci tak neměli vždy zpětnou vazbu o míře pochopení a zvládnutí probíraného učiva.

Pravidelně jednou týdně probíhá ve třídách tzv. třídnická hodina pod vedením etopeda zařízení. Sledovaná a hospitovaná terapeutická skupina jedné třídy ZŠ svým obsahovým zaměřením cíleně usilovala o nenásilné zapojení nově umístěného dítěte do kolektivu, na podporu sebepojetí a rozhodování dětí, posílení jejich sebevědomí v zátěži i zvládnutí emočních stavů. Zařazení této odborné etopedické péče a terapeutické skupiny je pro děti velmi přínosné.

Hodnocení výsledků vzdělávání

K hodnocení dětí využívá zařízení systém založený na získávání plusových a minusových bodů v průběhu týdne. Získaná výše bodů s přihlédnutím k věku dítěte je spojena s poskytnutím osobních výhod či postihů. V průběhu inspekční činnosti bylo zjištěno, že zařízení využívalo jako motivační prvek hodnotícího systému také pobyty dětí u rodičů (zákonných zástupců). Nebylo však zjištěno, že by toto právo dítěte na kontakt se svými rodiči nebo zákonnými zástupci bylo omezováno v praxi, což děti potvrdily při rozhovorech. Nastavený hodnotící systém pro děti není motivační, i pouhý neaktivní přístup dítěte k plnění povinností v průběhu týdne deklarovaný v hodnotícím systému dítěti neumožňuje opustit zařízení za účelem vycházky. Analýzou uložených opatření ve výchově v kalendářním roce 2017 bylo zjištěno, že pouze minimu dětí bylo uloženo pozitivní opatření ve výchově. Uložená negativní opatření hodnotícímu systému dominovala. Opatření ve výchově také nebyla dětem uložena v některých případech za konkrétní porušení povinností vyplývajících z vnitřního řádu, ale za dosažený týdenní souhrn bodů, což je v rozporu s platnou legislativou. Také některé formulace ve vnitřním řádu DDŠ týkající se hodnocení dětí byly nejednoznačné a zavádějící. Slovní hodnocení dítěte bylo součástí hodnotících komunit, které byly zaměřeny zejména na chování a posilování sebedůvěry, byly založeny na sebehodnocení dítěte a hodnocení vychovatele. Nastavená organizační struktura dne v průběhu týdne, byla špatně nastavená, umožňovala dětem čerpat částečně osobní volno pouze v době od 18.30 – 19:45 hod., zároveň tato doba byla také určena k osobní hygieně, úklidu rodinné skupiny a k hodnocení dne. Samostatné vycházky byly dětem v rámci režimu dne umožňovány a ty je pravidelně využívaly.

Z rozhovorů s dětmi vyplynulo, že zařízení vytváří podmínky pro udržování kontaktu dítěte s blízkými osobami a rodinou (buď telefonicky, korespondenčně či krátkodobými či dlouhodobými pobyty), jejichž cílem je návrat dětí do rodinného prostředí a podpora jejich vzájemných vztahů.

Útěkovost ze zařízení je vzhledem k počtu umístěných dětí vysoká. Aktuálně v době inspekční činnosti byli na útěku evidováni tři chlapci. Analýzou útěků se zařízení ve sledovaném období důsledně nezabývalo, po návratu dítěte do zařízení s ním byl proveden pohovor, ale bez jasných závěrů a opatření. V souvislosti s útekem dětí a jejich případnou trestnou činností zařízení spolupracuje s Městskou policií v Chrastavě a Policií ČR.

Všechny děti jsou cíleně vedeny k hospodaření s penězi způsobem, který je podobný běžnému životu. Mají přehled o cenách běžného zboží v obchodech, což potvrdily v rozhovorech se školními inspektory. Kapesné je jim vypláceno v maximální stanovené výši v souladu s příslušnými právními předpisy, kritéria jsou stanovena ve vnitřním řádu DDŠ. Zároveň mohou získat osobní dar nebo peněžité příspěvky k narozeninám nebo dalším obvyklým příležitostem. S finanční hotovostí mohou hospodařit a nakládat dle vlastního uvážení.

Spolupráce se spádovým diagnostickým ústavem není systematická a efektivní, při komplexní péči o dítě chybí jejich diagnostika, vzájemná participace při stanovování či vyhodnocování vzdělávacích cílů a strategií PROD. Rovněž se zatím nepodařilo znovu navázat užší spolupráci s městem Chrastava. Průběžně se daří zkvalitňovat spolupráci s kurátory a rodiči, zákonnými zástupci případně osobami odpovědnými za výchovu. Velmi dobře se osvědčují informační rozhovory v rodině za účelem navázání spolupráce a sjednocení péče o dítě. Tato setkání jsou využívána také k seznamování rodiny s cíli a činnostmi zařízení. Dobrou součinnost se sociálními kurátory v místě bydliště dětí zajišťuje sociální pracovnice. Ke spolupráci vhodně využívá i případových konferencí konaných v zařízení nebo v místě bydliště dítěte. Školská rada reaguje minimálně dvakrát do roka na potřeby školy.

Pro zajištění vzdělávacích potřeb dětí zařízení nadále spolupracuje se zřizovatelem, státním zástupcem, školskými poradenskými zařízeními, školami, ve kterých se žáci vzdělávají, místním spolkem Charita Chrastava, orgány sociálně-právní ochrany dětí a dalšími organizacemi participujícími na chodu zařízení. Zařízení aktivně nespolečně spolupracuje s původními školami žáků a také s poradenskými zařízeními za účelem správného postupu při výuce a hodnocení žáků s podpůrnými opatřeními. Spolupráce se sponzory, neziskovými organizacemi a získávání dalších zdrojů financování pro zařízení je ze strany vedení v současné době minimální.

Školní vzdělávací strategie se zaměřují na podporu rozvoje gramotností žáků. ZŠ zjišťuje a vyhodnocuje úroveň individuálních a skupinových výsledků v oblastech vymezených rámcovým vzdělávacím programem. Škola reaguje na možná rizika školní neúspěšnosti, pracuje s nimi a přijímá eventuální opatření vedoucí ke zkvalitňování úrovně výsledků vzdělávání. Značnou výhodou malotřídního subjektu je skutečnost, že vyučující mají přehled o všech žácích a předávají si aktuální informace průběžně.

Z provedené analýzy školní dokumentace je zřejmý vysoký počet neomluvených hodin a absencí v ZŠ související s útěkostí dětí ze zařízení. Škola monitoruje a sleduje průběžným ověřováním výsledky vzdělávání žáků prostřednictvím jejich ústních a písemných projevů. Celkovými výsledky se zabývá na pedagogických radách. Systém hodnocení chování a udělování kázeňských opatření vychází z nastavených pravidel

uvedených ve školním řádu. Vedení ZŠ se daří vytvářet klidnou, rodinnou a tvůrčí atmosféru ve třídách.

Preventivní aktivity ZŠ i DDS vycházejí ze zpracovaného Minimálního preventivního programu DDS (dále „MPP“), jehož obsah se prolíná celým výchovně vzdělávacím procesem. MPP je založen na podpoře vlastní aktivity dětí, pestrostí forem preventivní práce s nimi a zapojení pedagogického sboru školy i celého zařízení. MPP vede děti k odolnosti vůči problémům a k tomu, aby zvládaly zátěžové situace a dokázaly k nim zaujmout správný postoj. Tento dlouhodobý cíl je podporován krátkodobými cíli, upevňování základních pravidel slušného chování a vedení dětí ke smysluplnému trávení volného času. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňovala také podpora aktivní účasti a zapojení do zájmových kroužků (zahradnický, turistický, fotbalový) organizovaných v DDS. Přesto i nadále aktuálně převažují a přetrvávají u některých z nich problémy s drobnými krádežemi, kouřením, zneužíváním alkoholu, návykových látek, s agresivním chováním a vulgární mluvou.

Vzdělávání dětí se uskutečňovalo ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního vzdělávání, samostatnost po odchodu ze zařízení a zapojení se do běžného života. Před odchodem ze zařízení je dítěti dán prostor v rámci komunitního setkání k tomu, aby se mohlo rozloučit, jak s ostatními dětmi, tak se zaměstnanci zařízení, aby vzájemné vazby nebyly násilně přerušeny. Po odchodu dítěte ze zařízení pedagogové usilují o udržování kontaktu, napomáhají mu dle potřeby v problémových situacích.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Od poslední inspekční činnosti, která proběhla v prosinci 2015, byla transformací snížena kapacita zařízení a zrušena střední škola a výchovný ústav.
- Došlo k významné obměně zaměstnanců a personálu včetně ředitele zařízení.
- Byly odstraněny mříže i nebezpečné ostré omítky v zařízení, budova byla nově vymalována.

Silné stránky

- Komunikace pedagogických pracovníků s dětmi je individuální a vstřícná, respektuje jejich potřeby.
- Pestrá a rozmanitá nabídka sportovních a kulturních aktivit má pozitivní dopad na výchovně vzdělávací proces.
- Předávání informací o dětech mezi úseky školy, výchovy a sociální pracovníci přispívá ke zkvalitnění práce s nimi.

Slabé stránky a příležitosti ke zlepšení

- Materiální podmínky odborné počítačové učebny jsou zastaralé a nevyhovující.
- Zařízení nesplňuje standardy kvality péče o děti v ústavní výchově v oblastech hodnotícího systému, není vytvořen prostor k uschování a uzamčení svých vlastních věcí, v podnětnosti prostředí rodinných skupin a dětských pokojů.

- Nedostačující jsou etopedické a psychologické služby.
- Nekvalitně a formálně zpracované, vedené a vyhodnocované programy rozvoje osobnosti dítěte, bez spolupráce odborných a pedagogických pracovníků, kteří se systematicky podílí na reedukaci výchovných problémů dětí.
- Nefunkční systém předávání informací a komunikace o dětech mezi etopedem a vedoucím vychovatelem.
- Nedaří se přijmout účinná opatření v rámci kompetencí a prostředků zařízení pro snížení počtu útěků a s tím spojené neomluvené absence a následné snížení stupně z chování.
- Ředitel zařízení nedůsledně monitoruje a kontroluje výchovně vzdělávací proces, čímž nedochází k jeho postupnému zkvalitňování.
- Chybí užší spolupráce se spádovým diagnostickým ústavem, což má za následek nekoncepční a nekomplexní péči o děti.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy a školského zařízení

- Vytvořit podnětné a esteticky vyvážené prostředí rodinných skupin, vybavit je novým nábytkem.
- Dodržovat a naplňovat standardy kvality péče o děti v ústavní výchově.
- Posílit a rozšířit tým odborných pracovníků (psycholog, etoped), aby byly v dostatečné míře zajištěny poskytované služby.
- Podporovat gendrovou vyváženost týmu pedagogických pracovníků ve výchově, kde zcela chybí ženy.
- Zpřístupnit dětem přehledy plánovaných týdenních činností dětského domova se školou přímo na rodinných skupinách.
- Umožnit uzamknutí a uložení osobních věcí dětí na pokojích nebo v prostorách rodinných skupin, aby měly ke svým osobním věcem volný přístup.
- Analyzovat příčiny útekovosti a přijímat účinná opatření.
- Vyhodnocovat a spolupodílet se na zpracování programů rozvoje osobnosti dítěte všemi pedagogickými i odbornými pracovníky.
- Vést zaměstnance, monitorovat, vyhodnocovat a provádět hospitační i kontrolní činnost ze strany ředitele zařízení metodicky a osobně.
- Spolupracovat s původními školami žáků a poradenskými zařízeními za účelem správného postupu při výuce a hodnocení žáků s podpůrnými opatřeními.
- Zajistit hodnocení zařízení (supervize), navázat spolupráci s externím pracovníkem, který je bude provádět.
- Aktualizovat veškeré doklady a podklady k bezpečnosti a ochraně zdraví.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 30 dnů písemně informovat Českou školní inspekci, jaká budou přijata opatření ke zjištěným nedostatkům a jak budou nedostatky odstraněny.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Změna zřizovací listiny – dodatek č. 2 č. j. 5867/2011-25 vystavená MŠMT ze dne 23. 2. 2011
2. Změna zřizovací listiny – Dodatek č. 4 č. j.: MSMT-20335/2016-1 z 14. 6. 2016
3. Jmenování do funkce ředitele č. j.: MSMT-17984/2016-2015 z 21. 7. 2016
4. Zápis o posouzení organizace na místě č. j.: MSMT – 7 389/2017-1 z 16. 5. 2017
5. Protokol o kontrole č. j.: MSMT-18413/2016-5 z 10. 8. 2016
6. Dopis č. j.: 1147/16, ředitel z 26. 9. 2016 (Opatření DDŠ Chrastava k Protokolu o kontrole č. j.: MSMT-18413/2016-5)
7. Výpis správního řízení č. j.:MSMT-33782/2016-3 platný od 25. 10. 2016
8. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 27. 11. 2017
9. Výkaz o zařízení pro výkon ústavní - ochranné výchovy podle stavu k 31. 10. 2017
10. Školní vzdělávací program – výchovný program pro DDŠ Chrastava účinný od 1. 9. 2017
11. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání a přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením s motivačním názvem „Na cestě k moudrosti“, čj. 532/17, účinný od 1. 9. 2013, s úpravami od 1. 9. 2017
12. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Na cestě k moudrosti“, čj. 533/17, účinný od 1. 9. 2013, s úpravami od 1. 9. 2017
13. Školní řád – verze účinná od 1. 9. 2017
14. Zápisy z jednání pedagogických rad ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018
15. Třídní knihy pro školní rok 2017/2018
16. Rozvrh hodin pro školní rok 2017/2018
17. Zápisy s předmětových porad ve školním roce 2017/18
18. Záznamy z hospitací ve školním roce 2016/2017 a 2017/2018
19. Zápisy ze školské rady vedené ve školním roce 2017/2018
20. Plán DVPP 2017/2018
21. Preventivní program, č. j. 101, účinný od 1. 9. 2016, změny od 1. 9. 2017
22. Plán výchovného poradenství č. j. 102, účinný od 1. 9. 2016 změny k 1. 9. 2017
23. Vnitřní řád DDŠ č. j. DDŠ/3 účinný od 4. 9. 2017
24. Zápisy z pedagogických porad vychovatelů ve školním roce 2016/2017
25. Rozvrhy pracovní doby (asistent vychovatele, vychovatel) ve školním roce 2017/2018
26. Minimální preventivní program pro školní rok 2016/2017

27. Osobní dokumentace a spisy dětí evidenčně zapsaných v zařízení (namátkový výběr) vedené v době inspekční činnosti
28. Týdenní a měsíční programy výchovně vzdělávací činnosti za školní rok 2016/2017 a 2017/2018
29. Programy rozvoje osobností dětí umístěných v zařízení v době inspekční činnosti (16)
30. Seznam dětí zařízení dle druhu rozhodnutí o umístění a dle umístění do rodinných skupin ke dni inspekční činnosti
31. Deníky činností a hodnocení 1. a 2. rodinné skupiny v roce 2016 a 2017
32. Pedagogická dokumentace vedená u 1. a 2. rodinné skupiny
33. Standardy kvality péče o děti DDŠ, ZŠ a ŠJ, Chrastava
34. Roční výchovný plán č. j. 112 účinný od 1. 9. 2017
35. Celoroční výchovný plán 1. a 2. rodinné skupiny na školní rok 2016/2017 a 2017/2018 bez data vydání
36. Záznamy z kontrolní a hospitační činnosti za školní roky 2015/2016 a 2016/2017
37. Personální dokumentace
38. Kniha úředních návštěv vedená od 15. 9. 2016
39. Kniha ostatních návštěv, včetně evidence návštěv osob odpovědných za výchovu, vedená od 15. 9. 2016
40. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
41. Souhrnná dokumentace k hodnocení podmínek k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků
42. Webové stránky školského zařízení <http://www.dds-chrastava.cz>
43. Inspekční zpráva, Čj. ČŠIL-793/15-L

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Libor Žilka, školní inspektor	Mgr. Libor Žilka v. r.
Mgr. Pavel Schönwälder, školní inspektor	Mgr. Pavel Schönwälder v. r.
Mgr. Lena Dlabolová, školní inspektorka	Mgr. Lena Dlabolová v. r.
Bc. Andrea Trejtnarová, kontrolní pracovnice	Bc. Andrea Trejtnarová v. r.
Bc. Irina Kopčanová, kontrolní pracovnice	Bc. Irina Kopčanová v. r.

V Brně 19. 1. 2018

Datum a podpis ředitele školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Miloslav Hlubuček, ředitel	Mgr. Miloslav Hlubuček v. r.
---------------------------------	------------------------------

V Chrastavě 24. 1. 2018